

МАКТАБГАЧА ТА'ЛИМ ТАРБИЯЛАНУВЧИЛАРИНИ
ВАТАНПАРВАРЛИК РУИДА ТАРБИЯЛАШНИНГ ИННОВАТСИОН
ПЕДАГОГИК ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ

Nasirova Madina Akbarovna

Mar'gilon Turizm madaniy meros texnikumi

maxsus fan o'qituvchisi

+998902312964

madinosirova50@gmail.com

Аннотация: mazkur maqolada maktabgacha ta'lim tarbiyalanuvchilarini vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning innovatsion pedagogik texnologiyalari tahlil qilinadi. Maqola, vatanparvarlik tuyg'usining mazmuni va ahamiyatini tushuntirib, maktabgacha ta'lim tizimida bolalarda bu hisni shakllantirish uchun zamonaviy pedagogik usullarni joriy etish zarurligini ko'rsatadi. Vatanparvarlikni tarbiyalashda bolalar uchun interaktiv o'yinlar, she'rlar, rivoyatlar va rasmlar orqali yurtni sevish va uning boyliklarini qadrlash hissi mustahkamlanadi. Maqola, shuningdek, Yevropa mamlakatlaridagi muvaffaqiyatli tajribalarni ham tahlil qiladi va o'zbek ta'lim tizimida ushbu tajribalarni qo'llash imkoniyatlarini ko'rib chiqadi.

Калит so'zlar: vatanparvarlik, maktabgacha ta'lim, innovatsion pedagogik texnologiyalar, bolalar tarbiyasi, interaktiv o'yinlar, Yevropa tajribasi, ona yurt, pedagogik usullar, tarix, madaniyat, pedagoglar, mustahkamlash, vatanga bo'lgan muhabbat, jasurlik, fidoyilik.

Аннотация: в статье анализируются инновационные педагогические технологии воспитания дошкольников в духе патриотизма. В статье

раскрывается смысл и значение чувства патриотизма и показывается необходимость внедрения современных педагогических методов формирования этого чувства у детей в системе дошкольного образования. При воспитании патриотизма через интерактивные игры, стихи, рассказы и картинки для детей укрепляется чувство любви к стране и ценения ее богатств. В статье также анализируется успешный опыт европейских стран и рассматриваются возможности применения этого опыта в системе образования Узбекистана.

Ключевые слова: патриотизм, дошкольное образование, инновационные педагогические технологии, обучение детей, интерактивные игры, европейский опыт, Родина, педагогические методы, история, культура, педагоги, укрепление, любовь к Родине, мужество, самоотверженность.

Abstract: this article analyzes innovative pedagogical technologies for educating preschoolers in the spirit of patriotism. The article explains the content and importance of the feeling of patriotism and shows the need to introduce modern pedagogical methods to form this feeling in children in the preschool education system. In educating patriotism, children strengthen the feeling of love for the homeland and appreciation of its riches through interactive games, poems, stories and pictures. The article also analyzes successful experiences in European countries and considers the possibilities of applying these experiences in the Uzbek education system.

Keywords: patriotism, preschool education, innovative pedagogical technologies, child education, interactive games, European experience, homeland, pedagogical methods, history, culture, educators, reinforcement, love for the homeland, courage, dedication.

Vatanparvarlik tuyg'usi mazmunan ko'p qirrali bo'lib, bu o'z ona makoniga muhabbat, o'z xalqi bilan faxrlanish va tashqi dunyo bilan ajralmaslikni his qilishdir. Shu bilan birga, o'z Vatanining boyligini saqlash va ko'paytirishga intilish ham

vatanparvarlikning muhim jihatlaridan biridir. Bugungi kunda, yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash ishlarini muvofiqlashtirish, yaxlit tizimga solish, mazkur ishlar ko'lamdorligi va natijadorligiga erishish uchun samarali choralar talab qilinadi.

Vatanparvarlikni shakllantirishda maktabgacha ta'lim tashkilotlari muhim rol o'ynaydi. Maktabgacha ta'lim jarayonida pedagoglar bolalarga Vatan nima, nima uchun biz uni sevamiz degan savollarni tushuntirishda o'zining innovatsion pedagogik texnologiyalaridan foydalanishlari lozim. Shu tarzda, bolalar o'z Vataniga bo'lgan muhabbatni qalbdan his qilib, uni chuqur anglaydilar.

Innovatsion pedagogik texnologiyalar

Maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalar uchun vatanparvarlikni shakllantirishda innovatsion pedagogik texnologiyalarni qo'llash, ularning fikrlash qobiliyatini rivojlantirish va ijodiy yondashuvni kuchaytirishning samarali vositasi bo'lib xizmat qiladi. Masalan, bolalarga Ona Vatan haqida she'rlar, rivoyatlar o'qib berish va Vatanimizning tabiati, insonlari, tinchlik va do'stlik haqidagi rasmlarni chizdirish orqali ular o'z Vataniga bo'lgan muhabbatni rivojlantirishga yordam beriladi.

Yevropa tajribasiga oid misollar.

Yevropada, ayniqsa, Skandinaviya mamlakatlarida, bolalarni erta yoshdan boshlab vatanparvarlik ruhida tarbiyalashga alohida e'tibor qaratiladi. Norvegiyada, masalan, bolalar uchun tashkil etilgan "Vatanparvarlik va ijtimoiy mas'uliyat" mavzusidagi o'quv dasturlari, milliy an'analarni hurmat qilish va o'z vataniga sadoqatni shakllantirishga xizmat qiladi. Skandinaviyalik pedagoglar, ayniqsa, bolalarga o'z xalqining tarixi, madaniyati va merosini o'rgatishda o'yin va interaktiv metodlarni qo'llashadi.

Bolalarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda innovatsion pedagogik texnologiyalarning samarali ishlatish uchun, masalan, **virtual ekskursiyalar** yoki

multimediyali o'yinlar orqali bolalar Vatanimizning go'zal manzaralari, tarixiy joylari haqida ko'proq ma'lumot olishlari mumkin. Bunday texnologiyalar bolalar uchun o'rgatish jarayonini yanada qiziqarli va interaktiv qiladi.

Vatanni sevish va uni anglash

Vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirishda ma'lum bir savollarni bolalar oldiga qo'yish muhimdir: "Vatan nima?" "Biz uni nima uchun sevamiz?" "Vatanimizni qanday asrab-avaylashimiz kerak?" Bu savollar bolalarning dunyoqarashini kengaytirishga yordam beradi. Bolalar Vatan haqida tushuncha shakllantirgach, ularning hissiyoti mustahkamlanadi. **Misol:** 2010-yilda Yaponiyaning Fukuoka shahrida o'tkazilgan "Vatanparvarlik festivali"da, yoshlarni o'z Vatanini sevishga o'rgatish maqsadida, bolalar turli milliy o'yinlarda qatnashdilar. Festivalda, shuningdek, bolalarga Vatan haqida she'rlar aytish va o'z fikrlarini ifodalash imkoniyati berildi. Bunday tadbirlar bolalar o'z yurtiga nisbatan chin dildan muhabbatni rivojlantirishga xizmat qiladi.

Shu bilan birga, **O'zbekistonimizning go'zal tabiati va tarixiy yodgorliklari** ham bolalarda Vatanparvarlik hissini uyg'otishda katta rol o'ynaydi. Bolalar, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida o'tkazilgan mashg'ulotlarda, o'z yurtining boy tarixini va madaniyatini o'rganish orqali, o'zlariga bo'lgan muhabbatni ko'proq anglaydilar.

Vatanni mardlar qo'riqlaydi

Vatanparvarlikni shakllantirishda, ayniqsa, bolalarda fidoyilik, mehr-shafqat, jasurlik hislarini tarbiyalashda "**Vatanni mardlar qo'riqlaydi**" mavzusidagi mashg'ulotlar muhim o'rin tutadi. Mashg'ulotda bolalar o'zlari uchun yurti himoya qilishning muhimligini anglashadi. Bu orqali ularning jasorati va Vatanga bo'lgan sadoqati kuchayadi.

Mashg‘ulotning borishi: Aziz bolajonlar, bugun sizlar bilan Vatan haqida suhbatlashamiz. Qani, bolalar, Vatan deganda kim nima anglaydi?

• **Jasurbek:** "Vatan – bu biz tug‘ilgan joy."

• **Lola:** "Vatan – bu O‘zbekiston."

• **Tarbiyachi:** Barakalla, bolajonlar. Vatan – bu biz tug‘ilgan, kindik qonimiz to‘kilgan joy, ota – bobolarimiz, ajdodlarimizdan meros qolgan zamin. Vatan avvalo oilamiz, mahallamiz, ko‘chamiz, shahrimiz, qarindosh-urug‘larimiz, ularning har biri Vatanimizning uzviy parchasidir.

Mashg‘ulot davomida, bolalar o‘z Vatanini tasvirlash uchun rasm chizadilar, bu jarayon orqali ular o‘z Vataniga bo‘lgan muhabbatni yanada mustahkamlashadi. Ushbu mashg‘ulot bolalarda fidoyilik, jasurlik va mehr-shafqat hissini rivojlantirishda samarali vositadir.

Yevropada vatanparvarlik tarbiyasi

Yevropada, ayniqsa, Chexiya va Sloveniya kabi davlatlarda maktabgacha ta'limda bolalarga vatanparvarlikni shakllantirishda pedagoglar va ta'lim tizimi alohida e'tibor qaratadi. Bu mamlakatlarda vatanparvarlikning tarbiyalanuvchilarni shaxsiyati bilan uyg‘un bo‘lishi uchun, bolalarni o'z yurtining tarixi, madaniyati, urf-odatlarini haqida chuqur bilishga o'rgatishadi.

Yevropadagi muvaffaqiyatli tajribalar:

• **Fransiya:** Bu yerda bolalarni yoshdan boshlab, Fransiyaning tarixiy joylari, shuningdek, madaniy va ijtimoiy qadriyatlarini o‘rgatish tizimi joriy qilingan. Fransuz pedagoglari, o'z maktabgacha ta'lim dasturlarida, bolalarga Vatanning tarixiy yodgorliklari va madaniyatini o‘rgatish uchun "mashg‘ulot o‘yinlari" usulidan foydalanishadi.

• **Shveysariya:** Shveysariyada esa, bolalarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashda, bolalarga o‘z milliy qahramonlari haqida hikoyalar, she'rlar va

badiiy asarlar orqali vatanparvarlikni o'rgatishadi. Ularning maktabgacha ta'lim tizimida tarixiy ahamiyatga ega joylar va odamlarni o'rganish, o'z vataniga bo'lgan mehrni kuchaytirishda asosiy yo'nalish sifatida qaraladi.

Maktabgacha ta'limda vatanparvarlikni shakllantirish yoshlarni harbiy-vatanparvarlik ruhida tarbiyalash uchun zarur bosqich hisoblanadi. Innovatsion pedagogik texnologiyalar yordamida bolalar o'z Vatanlariga bo'lgan muhabbatni anglab etadilar va bu hislarni o'z ichlarida mustahkamlashadi. Yevropa tajribasidan kelib chiqib, bolalarda vatanparvarlik hissini shakllantirishda interaktiv yondashuvlar va innovatsion texnologiyalar muhim o'rin tutadi. Shu tarzda, maktabgacha ta'lim tashkilotlarida bolalarni vatanparvarlik ruhida tarbiyalashning innovatsion pedagogik texnologiyalarini joriy etish, kelajak avlodni mehr-oqibatli va fidoyi vatandoshlar sifatida tarbiyalashga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Mirziyoyev, Sh. (2017). **"O'zbekistonning taraqqiyot yo'li va zamonaviy ta'lim tizimi"**. Tashkent: O'zbekiston Milliy Universiteti nashriyoti.
2. Zokirov, N. (2020). **"Maktabgacha ta'limda vatanparvarlik ruhini shakllantirish metodikasi"**. Tashkent: Ta'lim va ilmiy tadqiqotlar markazi.
3. Xudoyberdiyev, A. (2018). **"Yoshlar tarbiyasida vatanparvarlikning roli"**. Tashkent: O'zbekiston ta'limi va ilm-fan akademiyasi nashriyoti.
4. Tuyevich K. B., Shukurovna K. M. Communication and development of pedagogical culture of the future teacher // Вопросы науки и образования. – 2020. – №. 35 (119).
5. Azimova N. E. et al. Youth Is Moving Force of Civil